

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

89.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 6-го Ноября — 1836 — Wilno. Piątek. 6-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 30-го Октября.

Государь Императоръ изволилъ явить новый опытъ Всемилолюбивѣйшаго вниманія къ успѣхамъ Художествъ въ отечествѣ, осчастлививъ Своимъ посѣщеніемъ, вмѣстѣ съ Ея Императорскимъ Величествомъ, Академію Художествъ, 8-го числа текущаго мѣсяца.

Начальство Академіи и художники, бывъ заблаговременно предувѣдомлены о желаніи Ея Величества посѣтить ее, ждали съ нетерпѣніемъ дня, въ который Государю Императору угодно будетъ исполнить свое намѣреніе.

Между тѣмъ, 6-го числа, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, прибывъ въ Академію, обозрѣвалъ съ особенною внимательностію находящіяся на Выставкѣ художественныя произведенія, и объявивъ Г. Президенту, что Его Величество изволилъ быть въ Академіи на другой день, посѣтилъ Профессора К. П. Брюлова, съ удовольствіемъ разсматривавъ начатыя имъ работы, и милостиво простясь съ знаменитымъ художникомъ, Президентомъ и Членами, оставилъ Академію. Его Свѣтлость Принцъ Петръ Ольденбургскій сопровождалъ Его Высочество по Академіи.

8-го числа, около половины 2-го часа, Государь Императоръ и Государыня Императрица прибыли въ Академію, и были встрѣчены у параднаго входа Его Свѣтлостію Министромъ Императорскаго Двора, Президентомъ, Вице-Президентомъ и Конференцъ-Секретаремъ Академіи.

Ихъ Императорскія Величества изволили проходить залы слѣдующимъ порядкомъ: прежде всего обозрѣвали работы по части Скульптуры, Архитектуры и Живописи, произведенныя собственно питомцами и художниками, получившими на счетъ казны образованіе въ Академіи. При разсмотрѣніи ученическихъ архитектурныхъ произведеній, Государь Императоръ, похваливъ нѣкоторые, отозваться изволилъ, что Его Величеству болѣе нравятся „тѣ проекты, которые приспособлены къ климату, и что излишество въ колоннахъ и выступахъ у насъ часто несогласно съ требованіями мѣстности.“ Потомъ осматривали труды постороннихъ учениковъ и любителей, и признанныхъ, изъ числа первыхъ, свободными художниками: изъ залы Императрицы АННЫ ЮАННОВНЫ, Ихъ Величества изволили пройти въ большую круглую залу Шебуева, потомъ въ первую античную галерею, гдѣ выставлены копіи съ мастерскихъ картинъ, присланныхъ Русскими художниками изъ чужихъ краевъ, и работы, исполненныя по задачамъ для полученія академическихъ званій, и чрезъ конференцъ-залу въ залу обыкновенныхъ присутствій, гдѣ находятся труды учениковъ Московскаго художественнаго класса; за тѣмъ во вторую античную галерею, гдѣ выставлены произведенія художниковъ, образовавшихся въ иностранныхъ школахъ, и наконецъ, по 3-й линіи, гдѣ собраны труды членовъ и художниковъ, ищущихъ чести принадлежать Академіи.

Ихъ Императорскія Величества изволили обо-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 30-go Października.

CESARZ JEJGO MOŚĆ raczył okazać nowy dowód Najłaskawszych względów ku postępom Sztuk w oyczyźnie, przez uszczęśliwienie Swém odwiedzeniem, razem z NAYJAŚNIEYSZĄ CESARZOWĄ JEJ MOŚCIĄ, Akademii Sztuk, dnia 8-go bieżącego miesiąca.

Zwierzchność Akademii i Artysty, będąc wcześniej uwiadomieni o chęci NAYJAŚNIEYSZEGO PANA odwiedzenia jej, z niecierpliwością oczekiwali dnia, w którym CESARZOWI JEJGO MOŚCI podoła się skutecznie Swój zamiar.

Tym czasem, dnia 6-go JEJGO CESARSKA WYSOKOŚĆ PAN NASTĘPCA CESARZEWICZ, przybywszy do Akademii, oglądał ze szczególną uwagą znajdujące się na wystawie dzieła sztuk, a oświadczywszy P. Prezydentowi, iż NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył być w Akademii dnia następnego, odwiedził Professore K. P. Briułowa, z zadowolaniem rozpatrywał zaczęte przezeń roboty, i łaskawie pożegnawszy znakomitego artystę, Prezidenta i Członków, opuścił Akademię. Jaśnie Oświecony Xiążę Piotr Oldenburski towarzyszył JEJGO WYSOKOŚCI w Akademii.

Dnia 8-go, około pół do drugiej, CESARZ JEJGO MOŚĆ i CESARZOWA JEJ MOŚĆ przybyli do Akademii i spotkali u paradnego wejścia przez Jaśnie Oświeconego Ministra CESARSKIEGO Dworu, Prezidenta, Vice-Prezydenta i Sekretarza Konferencyi Akademii.

NAYJAŚNIEYSI CESARSTWO ICH MOŚĆ raczyli przechodzić sale w następnym porządku: naprzód oglądali roboty Rzeźbiarstwa, Architektury i Malarstwa, wykonane właściwie przez uczniów i artystów, którzy na koszcie skarbowym otrzymali wychowanie w Akademii. Przy opatrywaniu architektonicznych prac uczniów, Cesarz JEJGO MOŚĆ, pochwaliwszy niektóre, raczył przemówić, że NAYJAŚNIEYSZEMU PANU bardziej się podobają „te projekta, które zastosowane są do klimatu, i że zbytek w kolumnach i gźemsach często u nas nie odpowiada potrzebom miejscowości.“ Potem oglądali prace obcych uczniów i amatorów, i uznanych z liczby pierwszych za wolnych artystów: z sali CESARZOWEY ANNY JOANNOWNY, NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO raczyli przejść do wielkiej okrągłej sali Szebujewa, potem do pierwszej galeryi antyków, gdzie były wystawione kopie mistrzowskich obrazów, przez Ruskich artystów przysłane z obcych krajów, i roboty, wykonane z zadań dla otrzymania Akademickich stopni, i przez salę konferencyi do sal zwyczajnych posiedzeń, gdzie się znajdują prace uczniów Moskiewskiej klasy sztuk; potem do drugiej galeryi antyków, gdzie są wystawione dzieła artystów, którzy się uczyli w szkołach zagranicznych, i nakoniec przeszli 3-cią liniją, gdzie są zebrane prace Członków i Artystów, ubiegających się o zaszczyt należenia do Akademii.

NAYJAŚNIEYSI CESARSTWO ICH MOŚĆ raczyli oglądać

зрѣвать всѣ художественныя работы съ одобрителнымъ вниманіемъ и снисхожденіемъ. Ни одно произведеніе обойдено не было. Государь, любясь произведеніями художниковъ опытныхъ, въ работахъ молодыхъ людей, кажется, желалъ видѣть будущую судьбу Художествъ. Его Императорское Величество удостоивалъ похвалы тѣ работы, которыя соизволилъ назначить для Себя и для Государыни Императрицы. По Скульптурѣ, Его Величество повелѣлъ изволилъ статуи: играющаго въ свайку, *Логановскаго*, и играющаго въ бабки, *Пименова*, произвести изъ мрамора. По Живописи акверельной: рисунокъ Академика *Штернберга*, представляющей ярмарку въ мѣстечкѣ Ичнѣ (Полтавской губерніи), назначить для альбома Ея Величества; изъ картинъ взять Бандуриста, написаннаго *Алексѣевымъ*, помощникомъ управляющаго Арзамаскою школою, освобожденіе Княземъ Пожарскимъ и Мининымъ Москвы, унтеръ-Офицеромъ *Демидовымъ*, отбитіе непріятельскаго обоза *Экертомъ*, и общій видъ Иерусалима, Профессоромъ *Воробьевымъ*.

Особеннаго вниманія Его Императорскаго Величества удостоилась картина *Иванова*: Явленіе Спасителя по Воскресеніи Маріи Магдалины. Государь Императоръ отдавалъ особенную похвалу художнику за постановку и выраженіе божественности въ фигурѣ, изображающей Спасителя. Общій видъ Иерусалима, картину *Воробьева*, Его Величество одобрилъ совершенно, и отозвался, что почитать ее изволилъ лучшею на Выставкѣ. Изъ гравюръ понравилась Его Величеству: портретъ Адмирала *Мордвинова*, гравированный *Рейтомъ* съ картины *Дова*; при чемъ Государь изволилъ сказать, что „это долженъ быть одинъ изъ лучшихъ портретовъ, *Довомъ* написанныхъ.“ Изъ работъ *Уткина* похвалили преимущественно предъ прочими портретъ Президента, гравированный съ рисунка *Крюгера*. Въ группѣ Евангелиста Матвея, *Демута-Малиновскаго*, преимущественно одобрилъ фигуру Ангела; отозвался съ похвалою о работахъ *Тыронова*, *Эльгольца* и въ особенности *Горрація Вернета* и *Танѣра*; осматривалъ Осаду Варны, *Зауервейда*, съ большимъ вниманіемъ: хвалилъ выраженіе фигуръ и лицъ, изъявляя свое мнѣніе на счетъ усовершенія эффекта; хвалилъ картины *Ладюрнера*, пейзажи *Чернецова 2-го* и картину: *Парадъ, Чернецова 1-го*; при чемъ отдавая справедливость въ отдѣлкѣ и сходствѣ портретовъ, изволилъ отозваться, что „этотъ художникъ, какъ въ первый разъ трудившійся надъ произведеніемъ этого рода картины, заслуживаетъ одобреніе.“ Въ заключеніе, Его Величество долго и съ большимъ вниманіемъ изволилъ разсматривать картину К. П. *Брюлова*: *Последній день Помпеи*, хотя картина сія давно уже и совершенно известна Его Величеству. Словомъ, Государь внималъ во все прекрасное, любовался имъ какъ истинный любитель, и каждое слово, каждая мысль Его Величества свидѣтельствовали, сколь истинно любить Монархъ Художства, и какъ пламенно желаетъ, чтобы они болѣе и болѣе усовершенялись. Возвратясь изъ залы *Брюлова* прежнимъ путемъ до круглой залы *Шебуева*, Его Величество вновь остановился у нѣкоторыхъ произведеній, вновь хвалилъ достойное хвалы, удостоивалъ говорить съ нѣкоторыми членами Академіи съ милостію и привѣтливостію, оставя Академію, вмѣстѣ съ Государынею Императрицею, посѣтилъ К. П. *Брюлова* и мастерскую *Орловскаго*, и безъ Ея Величества, мастерскія Барона *Клота* и *Гальберга*. *Брюлову* Его Величество повелѣлъ прибыть въ Царское Село, для написанія портретовъ Государыни Императрицы и Ихъ Высочествъ Великихъ Князень, любовался начатыми имъ портретами, разсматривалъ разные рисунки и эскисы картины для Собора Казанскія Божія Матери; у *Орловскаго* показывалъ Императрицѣ начатыя по Высочайшей волѣ художникомъ статуи изъ мрамора; у Барона *Клота* хвалилъ группу лошади, остававшейся всадникомъ; у *Гальберга* осматривалъ колоссальную модель Ангела для Троицкой церкви и, одобрявъ ее, разрѣшилъ формовать для отливки изъ алебаstra. Ихъ Величества изволили уѣхать почти въ четыре часа.

Вотъ краткое описаніе незабвеннаго для Академіи и художниковъ Высочайшаго посѣщенія, изложенное просто и безъ малѣйшей прикрасы витійства. Читатель легко пойметъ, что тамъ, гдѣ должно было говорить о Монархѣ и Монархинѣ, посѣтившихъ съ милостію и снисхожденіемъ, Имъ только свойственными, храмъ Искусствъ и нѣкоторыхъ избранныхъ жрецовъ Изыскаго, величіе и благость Ихъ Величествъ представляютъ столько умильтельнаго, столько восхищающаго, что никакая рѣчь не достаточна выразить то, что чувствуешь душа.

В. Григоровичъ.

— 15-го числа сего Октября, Ихъ Императорскія Высочества Великая Княгиня ЕЛЕНА ПАВЛОВНА,

всѣмъ дѣла артистовъ съ взгляда похваляя и ѣтаскавою. Жадне дѣло не было оминоне. MONARCHA, ciesząc się z dzieł doskonałych Artystów, z robót młodych ludzi, zdaje się, iż chciał widzieć przyszłe losy sztuk. Jego CESARSKA MOŚĆ zaszczycił pochwałami te roboty, które raczył przeznaczyć dla Siebie i dla Cesarzowej JEJ MOŚCI. Z rzeźbiarstwa NAYJAŚNIEYSZY PAN rozkazał raczył posągi: grającego w swaykę, *Łoganowskiego* i grającego w babki, *Pimenowa*, wyrobić z marmuru. Z malarstwa akwarellą: rysunek Akademika *Szternberga*, wyobrażający jarmark w miasteczku Icznie (Gubernii Półtawskiej), przeznaczyć do album NAYJAŚNIEYSZY PANI; z obrazów raczył wziąć: *Bandurzystę*, malowanego przez *Alexiejewa*, pomocnika Zarządzającego Szkołą Arzamaską, *Oswobodzenie Moskwy*, przez *Xięcia Pożarskiego* i *Minina* pędzla podoficera *Demidowa*; *Zabranie nieprzyjacielskiego obozu* przez *Ekerta* i ogólny widok *Jerozolimy*, przez *Professora Worobjewa*.

Na szczególną uwagę Jego CESARSKIEJ MOŚCI zasłużył obraz *Iwanowa*: *Ukazanie się Zbawiciela po Zmartwychwstaniu Marvi Magdalenie*. CESARZ JEJ MOŚĆ oddawał szczególną pochwałę artyście za układ postaci i wyrazu bóstwa w osobie, wyobrażającej Zbawiciela. Ogólny widok *Jerozolimy*, obraz *Worobjewa*, NAYJAŚNIEYSZY PAN pochwalił w zupełności i pozwolił słyszeć, że go uważał raczy za najlepszy na całej wystawie. Z rytownictwa podobał się NAYJAŚNIEYSZEMU PANU: portret Admirala *Mordwinowa*, rytowany przez *Reyta* z obrazu *Dowe*; przy czém MONARCHA raczył powiedzieć, że „musi to być jeden z lepszych portretów, przez *Dowego* malowanych.“ Z robót *Utkina* pochwalił szczególnie przed innemi portret *Prezydenta*, ryty z rysunku *Krügera*. W gruppie *Apostoła Mateusza*, przez *Demuta - Malinowskiego* pochwalił nadewszystko osobę *Anioła*; pozwolił słyszeć pochwałę robót *Tyronowa*, *Elsholtza*, a szczególnie *Horacego Wernetta* i *Tanëra*; rozpatrywał *Oblężenie Warny Zauerweyda*, z największą uwagą; chwalił wyrażenie figur i twarzy, oświadczył swoje zdanie względem doskonałości efektu; chwalił obrazy *Ładiurnera*, pejzaże *Czernecowa 2-go* i obraz: *Parada, Czernecowa 1-go*; przy czém oddając sprawiedliwość wykonania i trafności portretów, raczył powiedzieć, iż „ten artysta, jako poraz pierwszy pracujący nad wykonaniem tego rodzaju obrazu, zasługuje na pochwałę.“ Nakoniec, NAYJAŚNIEYSZY PAN długo i z wielką uwagą raczył rozpatrywać obraz K. P. *Briułowa*: *Ostatni dzień Pompei*, chociaż ten obraz dawno już i zupełnie jest znajomy NAYJAŚNIEYSZEMU PANU. Słowem, MONARCHA zwracał uwagę na wszystko, co jest pięknem, cieszył się z tego jako prawdziwy miłośnik sztuk, i każde słowo, każda myśl NAYJAŚNIEYSZEGO PANA świadczyły, jak prawdziwie kocha MONARCHA sztuki, i jak żarliwie pragnie, ażeby się one coraz więcej a więcej doskonaliły. Powróciwszy z sali *Briułowa* pierwszą drogą do okrągłej sali *Szebujewa*, NAYJAŚNIEYSZY PAN znowu się zatrzymał przy niektórych dziełach, znowu chwalił co jest godnego pochwały, zaszczycał rozmową niektórych Członków Akademii z ѣtаскавою i uprzejmością, i opuściwszy ją razem z NAYJAŚNIEYSZĄ CESARZOWĄ JEJ MOŚCIĄ, odwiedził K. P. *Briułowa* i pracownię *Orłowskiego*, a bez NAYJAŚNIEYSZEJ PANI, pracownię *Barona Klota* i *Halberga*. CESARZ JEJ MOŚĆ rozkazał *Briułowu* przybyć do *Carskiego-Sioła*, dla zdjęcia portretów CESARZOWEJ JEJ MOŚCI i Ich WYSOKOŚCI WIELKICH Xiężniczek, okazał zadowolenie z zaczętych przezeń portretów, rozpatrywał rozmaite rysunki i zarysy obrazu do Soboru *Najświętszej Panny Kazańskiej*; u *Orłowskiego* pokazywał CESARZOWEJ zaczęte z NAYWYŻSZEJ WOLI przez tego artystę posągi z marmuru; u *Barona Klota* chwalił grupę koni, wstrzymwaną przez jeźdźca; u *Halberga* oglądał kolossalny model *Anioła* do cerkwi *Troickiej*, i, pochwalivszy go, rozkazał robić formę do odiania go z alabastru. NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO raczyli wyjechać prawie o samej czwartey.

Oto jest krótkie opisanie pamiętnego dla Akademii i Artystów NAYWYŻSzego odwiedzenia, wyłożone prosto i bez żadney ozdoby krasomówstwa. Czytelnik łatwo pojmie, iż tam, gdzie trzeba było mówić o MONARCHIE i MONARCHINI, Którzy odwiedzili z ѣtаскавою i uprzejmością Im tylko własciwymi, świętą sztuką i niektórych wybranych jej mistrzów, wspaniałość i dobroć NAYJAŚNIEYSZYCH PAŃSTWA przedstawiają tyle wdzięków, tyle zachwycenia, iż żadna mowa nie jest dostateczną do wyrażenia tego, co dusza czuje.

W. Hryhorowicz.

— Dnia 15-go bieżącego Października, Ich CESARSKIE WYSOKOŚCIE WIELKA XiężNA HELENA PAWŁOW-

Великія Княжны **МАРІЯ НИКОЛАЕВНА**, **ОЛЬГА НИКОЛАЕВНА**, и Великій Князь **КОНСТАНТИНЪ НИКОЛАЕВИЧЪ** удостоили Своимъ посещеніемъ Императорскую Академію Художествъ, и по обозрѣніи съ одобрительнымъ вниманіемъ Выставки художественныхъ произведеній, посетили Профессора **К. П. Брюлова**. (Изъ *Худож. Газеты*.)

— Высочайшимъ Именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Анны второй степени*, Императорскою Короною украшеннаго, Командиръ Лейб-Гвардіи Батарейной № 5-го батареи 3-й Гвардейской и Гренадерской Артиллерійской бригады, Полковникъ Князь *Голицынъ*; второй степени, безъ украшения, Полковники: Командиръ Батарейной № 3-го батареи Лейб-Гвардіи 2-й Артиллерійской бригады *Философовъ 3-й*, Лейб-Гвардіи Конной Артиллеріи Командиръ Батарейной бригады *Сталь фонъ Голштейнъ*, и Командиръ Легкой № 2 батареи *Миттонъ*.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Кабинету въ Красномъ Селѣ 13 Юня 1836 года, Всемилостивѣйше повелѣно: Вице-Президенту Императорской Академіи Художествъ, Дѣйствительному Статскому Советнику Графу *Толстому*, въ награду за произведенныя имъ медали на важнѣйшія событія 1812, 1813 и 1814 годовъ, выдать изъ Кабинета *двадцать тысячъ рублей*.

— Россійскому Посланнику въ Мюнхенъ, Тайному Советнику Князю *Гагарину*, Всемилостивѣйше пожаловано *три тысячи девяносто пять десятинъ земли*.

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать С. Петербургскому книгопродавцу *Калистратову* бриллиантовый перстень за поднесеніе Его Величеству экземпляра 1-го тома перваго отдѣленія издаваемой имъ *Библиотеки иностранныхъ писателей о Россіи*; Редактору же сей книги Надворному Советнику *Семенову* Его Императорской Величества повелѣлъ объявить Монаршее благоволеніе. (Спб. В.)

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, 18-го Октября, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ: объявить Высочайшее благоволеніе Московскому 1-й гильдіи купцу *Царскому*, за поднесеніе Его Величеству печатнаго экземпляра описанія имѣющихся въ библиотекѣ его старопечатныхъ книгъ Славянскихъ, и за похвальное стремленіе его къ собранію и обнародованію письменныхъ нашихъ памятниковъ.

— По Высочайшему повелѣнію, уволены отъ службы: Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генераль-Лейтенантъ *Потье* и Генераль-Маіоръ *Резимонъ*, съ мундирами и пенсіономъ.

— На всеподданнѣйшемъ докладѣ Синода, въ 26 день минушаго Сентября, состоялся Высочайшій указъ, коимъ повелѣно: Костромскому Епископу *Павлу* быть Черниговскимъ, а на мѣстѣ его, Епископомъ Костромскимъ, быть Викарію Кіевской Епархіи, Чигиринскому Епископу *Владиміру*.

— Государыня Императрица Высочайше повелѣть изволила Попечительству Демидовскаго Дома Призрѣнія Трудящихся, объявить Всемилостивѣйшее Ея Императорскаго Величества благоволеніе: С. Петербургскому купеческому сыну Петру *Петрову* за изъявленное имъ желаніе жертвовать въ пользу сего Заведенія по 500 руб. ежегодно и также С. Петербургскому мѣщанину Ивану *Исаиовицу* за пожертвованную имъ въ Домъ Трудящихся различнаго рода мебель, цѣною на 800 руб.

— Высочайше подтвержденнымъ 12-го Октября 1832 года Положеніемъ для управленія заведеніями Общественнаго Призрѣнія въ Москвѣ, назначено учредить въ сей столицѣ Работный Домъ; но оный, по разнымъ обстоятельствамъ, не могъ быть открытъ. Въ текущемъ году, Московскій Попечительный Советъ, признавъ возможнымъ приступить къ устройству Работнаго Дома, сообщилъ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ, чрезъ предсѣдательствовавшего въ ономъ, Г. Московскаго Военнаго Генераль-Губернатора, для представленія на Высочайшее усмотрѣніе, предположенія свои по сему предмету, и проектъ Положенія объ управленіи сима заведеніемъ. По доведеніи Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ о семъ до свѣдѣнія Комитета Гг. Министровъ, Государь Императоръ, въ слѣдствіе Положенія онаго, 11-го прошедшаго Августа, между прочимъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е) Дозволить учредить въ Москвѣ, подъ вѣдѣніемъ тамошняго Попечительнаго Совета заведенія Общественнаго Призрѣнія, Работный Домъ, на первый разъ для содержанія двухъ сотъ

НА, **WIELKIE XIĘŻNICZKI MARYA NIKOŁAJEWNA**, **OLGA NIKOŁAJEWNA** i **WIELKI XIĄŻE KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ** zaszczytlili Swojém odwiedzeniem **CESARSKĄ Akademią sztuk**, i po obejrzeniu Wystawy dzieł pięknych, z pochwalającą uwagą, odwiedzili **Professora K. P. Briułowa**. (*Gaz. Sztuk*.)

— Przez **NAYWYŻSZY Imienny Ukaz**, do Kapituły **Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów**, **Naytąskawiey mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny drugiego Stopnia, Cesarską Koroną ozdobionego**, **Dowódzca Gwardyyskiej Pozycyoney N. 5 baterii 3 ey Gwardyyskiej i Grenadyerskiej brygady Artylleryi, Półkownik Xiąże Golicyn: drugiego stopnia, bez ozdoby**, **Półkownicy: Dowódzca Pozycyoney N. 3-go baterii 2-ey Gwardyyskiej brygady Artylleryi Filozofow 3 ci, Leyb-Gwardyi Konney Artylleryi Dowódzca Pozycyoney brygady Stal von Holstein, i Dowódzca Lekkiej N. 2 baterii Milton**.

— Przez **NAYWYŻSZY Ukaz**, do Gabinetu w **Krasném Siolu** 13 Czerwca 1836 roku, **Naytąskawiey rozkazano: Vice-Prezydentowi CESARSKIEY Akademii sztuk, Rzeczywistemu Radcy Stanu Hrabieniu Tolstoy**, w nagrodę za ułożone przezeń medale na ważniejsze wypadki 1812, 1813 i 1814 roku, wydadz z Gabinetu **dwadzieścia tysięcy rubli**.

— **Rossyjskiemu Posłowi w Monachium, Radcy Stanu Xiążęciu Gagarinowi**, **naytąskawiey nadano trzy tysiące dziewięćdziesiąt pięć dziesięcin ziemi**.

— **CESARZ Jego Mość**, po przedstawieniu **P. Ministra Narodowego Oświecenia**, **Naytąskawiey raczył udarować St. Petersburgskiego Księgarza Kalistratowa** **brilantowym pierścieniem**, za złożenie **NAYJAŚNIEYSZEMU PANU** **exemplarza 1-go tomu pierwszego oddziału** wydawanej przezeń **Biblioteki zagranicznych Pisarzów o Rossyi**; **Redaktorowi zaś tej księgi, Radcy Dworu Semelowu**, **Jego CESARSKA Mość rozkazał oświadczyć MONARZSZE zadowolenie**. (*G. S. P.*)

— **CESARZ Jego Mość**, po przedstawieniu **P. Ministra Narodowego Oświecenia**, 18-go Października, **Naytąskawiey rozkazać raczył: oświadczyć NAYWYŻSZE zadowolenie Moskiewskiemu 1-ey gildy kupcowi Carskemu**, za ofiarowanie **NAYJAŚNIEYSZEMU PANU** **drukowanego exemplarza opisanja będących w jego bibliotece starych xiąg drukowanych Słowiańskich**, i za chwalebne jego usiłowanie w zbieraniu i ogłaszaniu pismienych naszych zabytków.

— Za **NAYWYŻSZYM** rozkazem, uwolnieni ze służby: **Korpusu Inżynierów dróg Komunikacyi Jenerał-Porucznik Potje** i **Jenerał-Major Reżimon**, z mundurami i pensją.

— Na **nayuniższe** przełożenie Synodu, 26-go zeszłego Września, nastął **NAYWYŻSZY Ukaz**, którym rozkazano: **Kostromskiemu Biskupowi Pawłowi** być **Czernihowskim**, a na jego mieyscu, **Biskupem Kostromskim** być **Wikarem Dyecezyi Kijowskiej, Czigirynskiemu Biskupowi Włodzimierzowi**.

— **CESARZOWA Jey Mość**, **NAYWYŻEY** rozkazać raczyła **Opiece Demidowskiego Domu Opatrzania** **pracujących**, oświadczyć **Naytąskawsze NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY Jey Mości** **zadowolenie: St. Petersburgskiemu Kupieckiemu synowi Piotrowi Piotrowu** za oświadczoną przezeń **chęć ofiarowania na rzecz tego zakładu po 500 rubli co rok i także St. Petersburgskiemu mieszczaninowi Iwanowi Iwanowiczu** za ofiarowane przezeń **Domowi Pracujących** **rozmaitego rodzaju meble**, na 800 rubli wartości.

— Przez **NAYWYŻEY** zatwierdzoną 12-go Października 1832 roku **Ustawę dla zarządu zakładów Powszechnego Opatrzania w Moskwie**, **naznaczono założyć w tej Stolicy Dom Roboty**; lecz ten, dla rozmaitych okoliczności nie mógł być otwartym. W roku bieżącym, **Moskiewska Rada Opiekuńcza**, uznawszy, iż można przystąpić do urządzenia **Domu Roboty**, zakomunikowała **P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych**, przez Prezydującego w niej, **P. Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora**, dla przedstawienia do **NAYWYŻSZEY** uwagi, swoje zamiary w tej rzeczy, i projekt **Ustawy o zarządzie tego zakładu**. Po doprowadzeniu o tém przez **P. Ministra Spraw Wewnętrznych** do wiadomości **Komitetu PP. Ministrów**, **CESARZ Jego Mość**, na skutek jego postanowienia, 11-go zeszłego Sierpnia, między innemi **NAYWYŻEY** rozkazać raczył: 1-ód) **Pozwolić urządzić w Moskwie**, pod wiedzą **tameczney Rady Opiekuńczej** **zakładów Powszechnego Opatrzania, Dom Roboty** na pierwwszy raz dla utrzymania **dwóch set ludzi**, oprócz **dobrowolnie przychodzących na robotę do tego zakładu**. 2-e) **Wyliczone na coroczne utrzymywanie domu czterdzieści tysięcy**

человѣкъ, кромѣ добровольно приходящихъ для работъ въ сіе заведеніе. 2-е) Исчисленные на ежегодное содержаніе дома сорокъ тысячъ рублей, производить изъ Московскаго Приказа Общественнаго Прізнанія, съ тѣмъ, чтобъ въ оный отсылались суммы, поступающія: а) Изъ Московской Казенной Палаты, за присылаемыхъ, по распоряженію мѣстной полиціи, праздношатающихся и пойманныхъ въ прошеніи милостыни; б) отъ помѣщиковъ, за праздношатающихся крѣпостныхъ людей ихъ, и пойманныхъ въ прошеніи милостыни; и в) отъ обществъ и разныхъ вѣдомствъ, кои бы пожелали оставить принадлежащихъ имъ людей на нѣкоторое время въ заведеніи. 3-е) Исчисленіе единовременныхъ издержекъ и ежегодныхъ расходовъ на содержаніе Работнаго Дома, равно какъ составленное объ управленіи симъ заведеніемъ Положеніе, утвердить на два года, для опыта, сдѣлавъ въ Положеніи дополненія и поясненія, согласно съ заключеніемъ Г. Министра Юстиціи и Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ.

— Распространеніе внутренней торговли часто требуетъ учрежденія новыхъ, постоянныхъ или временныхъ мѣстъ для сбыта и промѣна товаровъ, въ томъ числѣ и возведенія нѣкоторыхъ селеній на степень мѣстечекъ, которыя, въ отношеніи торговли, составляютъ у насъ, вмѣстѣ съ посадами, такъ сказать, среднюю черту между селеніями и городами. Въ 1835 году, Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ, по представленіямъ мѣстныхъ начальствъ, разрѣшено переименованіе двухъ помѣщичьихъ селеній въ мѣстечки: Гивейнянъ, въ Губерніи Виленской, и Единцы, въ Области Бессарабской. Новыхъ ярмарокъ въ семь году учреждено въ городахъ и мѣстечкахъ 19 *), въ селеніяхъ 13 **); новыхъ рынковъ или базаровъ дозволено завести 7 въ городахъ и мѣстечкахъ, и 6 въ селеніяхъ.

Ярмарка, учрежденная, въ 1834 году, близъ Одессы за чертою портофранко, дабы сблизить Одесское купечество съ торгующими внутреннѣй губерній, не имѣла еще, какъ и предвидѣть было можно, значительныхъ успѣховъ въ сей первый годъ своего существованія; однако жъ товаровъ на оную привезено на 224,000 рублей.

Вообще торговли на ярмаркахъ усилилась. Товаровъ въ 1835 году привезено болѣе противу 1834 года: въ Нижній Новгородъ на сумму 2,117,285 руб., въ Харьковъ на 5,543,055 руб., въ Карсунъ въ 573,787 руб., въ Таганрогъ на 504,908 руб., въ Ростовъ на 282,663 руб., въ Тамбовъ на 243,160 руб. ***) Сбытъ товаровъ превышалъ прошлогодній: въ Нижнемъ-Новгородѣ на сумму 9,272,345 руб., въ Харьковѣ на 9,225,320 р., на коренной ярмаркѣ, въ Курскѣ на 1,011,925 руб., въ Таганрогѣ на 323,545 руб., въ Тамбовѣ на 92,970 руб., въ Ирбитѣ на 1,137,127 руб. ****) (Сбв. Пг.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 29-го Октября.

По эстафетѣ получено здѣсь извѣстіе изъ Клаузенбурга о прибытіи туда изъ Лемберга Е. И. Высочества Эрцгерцога Фердинанда Эстскаго для принятія отъ жителей Трансильваніи вѣрноподданической присяги, именемъ Императора. Эрцгерцогъ пробудетъ въ Трансильваніи нѣсколько недѣль.

— Нѣсколько дней носится здѣсь слухъ, что Король Неаполитанскій будетъ обрученъ съ одною изъ Принцессъ Моденскихъ.

Прага, 26-го Октября.

Герцогиня Беррійская не возвратится болѣе въ Брандейсъ, гдѣ недавно нѣкоторыя ея движимости проданы частію съ публичнаго торга, частію по объявленной цѣнѣ. (D. P.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 29-го Октября.

Телеграфическая депеша изъ Тулона отъ 27-го ч. с. м. уведомляетъ объ отплытіи въ этотъ день утромъ Герцога Немурскаго въ Алжиръ. Предъ вступленіемъ на корабль, Герцогъ дѣлалъ смотръ гарнизоннымъ войскамъ, и былъ привѣтствуемъ ими съ живѣйшимъ восторгомъ.

— Въ *Courrier Français* содержится: „Сегодня въ полученныхъ письмахъ изъ Лиссабона уведомляютъ,

rubli, выдаваеъ з Москiewskiego Urzędu Powszechnego Opatrzania, z tém, ażeby do niego przysyłane były summy wpływające: a) z Moskiewskiej Izby Skarbowej, za przysyłanych, z rozporządzenia mieskiej policyi, wałęsających się i poymanych na prośzeniu jałmużny; b) od obywatelów, za wałęsających się ich poddanych i poymanych na prośzeniu jałmużny; ic) od zgromadzeń i różnych władz, któreby chciały zostawić należących do nich ludzi na niejaki czas w zakładzie. 3-e) wyliczenie jednoczasowych wydatków i corocznych rozchodów na utrzymanie Domu Roboty, równie jak i ułożoną o zarządzie tego zakładu Ustawę, zatwierdzić na dwa lata, dla próby, poczyniwszy w Ustawie dopełnienia i objaśnienia, zgodnie z wnioskiem P. Ministra Sprawiedliwości i P. Ministra Spraw Wewnętrznych.

— Rozszerzenie handlu wewnętrznego, często potrzebuje urzędzenia nowych, stałych lub czasowych mieysc dla odbytu i zamiany towarów; w tey liczbie i podniesienia niektórych wiosek na stopień miasteczek, które, we względzie handlu, stanowią u nas, razem z posadami, że tak powiemy, śródkowy punkt między wsiami a miastami. W roku 1835 przez Ministerium Spraw Wewnętrznych, na przedstawienia mieyscowych Zwierzchności, dozwolono nazwać dwie obywatelskie wioski, miasteczkami: Giweyniany, w Gubernii Wileńskiej, i Jedincey, w Obwodzie Bessarabskim. Nowych jarmarków w tym roku urządzono w miastach i miasteczkach 19 *), w wioskach 13 **), nowych rynków czyli targow pozwolono zaprowadzić 7 w miastach i miasteczkach, i 6 w wioskach.

— Jarmark, w roku 1834 założony blisko Odessy za linią wolnego portu, ażeby zbliżyć Odesskich kupców z prowadzącymi handel w Guberniach wewnętrzných, nie miał jeszcze, jak to można było przewidzieć, znacznych postępów w pierwszym tym roku swojego nastania; jednakże towarów na ten jarmark przywieziono na 224,000 rubli.

W ogólności handel na jarmarkach powiększył się. W roku 1835 przywieziono było towarów więcey w porównaniu do roku 1834: do Nowogrodu Niższego na sumę 2,117,285 rub., do Charkowa na 5,543,055 rub., do Karsunia na 573,787 rub., do Taganrogu na 504,908 rub., do Rostowa na 282,663 rub., do Tambowa na 243,160 rubli **). Odbył towarów przewyższał przeszłoroczny: w Niższym Nowogrodzie na sumę 9,272,345 rub., w Charkowie na 9,225,320 rub., na Korennym jarmarku, w Kursku na 1,011,925 rub., w Taganrogu na 323,545 rub., w Tambowie na 92,470 rub. w Irbitcie na 1,137,127 rubli. ****) (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 29 Października.

Przez sztafetę nadeszła tu wiadomość z Klausenburga, o przybyciu tamże ze Lwowa J. Kr. Wys. Arcy-Xięcia Ferdynanda d'Este, dla odebrania od Siedmiogrodzian przysięgi homagialney w imieniu N. Cesarza Jmci. Arcy-Xięże zabawi w Siedmiogrodzkim przez kilka tygodni.

— Od kilku dni biega tu pogłoska, że Król Neapolitański zaślubi jedną z Xiężniczek Modenских.

Прага, 26-го Października.

Xiężna Berry nie wróci do Brandeis, gdzie niedawno sprzęty jej, mniej potrzebne, sprzedano częścią przez licytacyą, częścią z wolnej ręki. (D. P.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 29-го Października.

Depesza telegraficzna z Tulonu pod d. 27 t. m. donosi o wypłynieniu tegoż dnia rano Xięcia Némours do Algieru. Przed wejściem na okręt, Xięże czynił przegląd wojsk załogi i był przez nie najżywszemi okrzykami powitany.

— W *Courrier français* czytamy: „Otrzymane tu dzisiaj listy z Lisbony donoszą, że Ministrowie żądali

*) Въ Губерніяхъ Владимірской, Саратовской, Кіевской, Ярославской, Оренбургской, Калужской и Нижегородской. Между прочими новыми ярмарками учреждены двѣ въ Шуѣ, замѣчательнѣйшемъ изъ всѣхъ нашихъ уѣздныхъ городовъ по своей мануфактурной промышленности.

***) Въ Губерніяхъ: Рязанской, Саратовской и Калужской.

****) Въ Курскѣ привезено товаровъ менше противу 1834 года на 1,203,140 руб., но продано болѣе.

*****) См. Отчетъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ за 1835 годъ.

*) W Guberniach Włodzimierskiej, Saratowskiej, Kijowskiej, Jarosławskiej, Orenburskiej, Kałużkiej i Niżegrodzkiej. Pomiedzy innymi nowymi jarmarkami założono dwa w Szui, najznaczniejszym ze wszystkich naszych powiatowych miast ze swego rękodzielnego przemysłu.

***) W Guberniach: Razańskiej, Saratowskiej i Kałużkiej.

****) Do Kurska przywieziono towarow mniej w porównaniu do 1834 roku na 1,203,140 rub., ale więcey przedano.

*****) Patrz sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych za rok 1835-ty.

что Министры требовали отъ *Донны-Маріи*, арестовать Герцогиню *Фикальо*, первую почетную Даму Ея В-ва; ее обвиняли въ томъ, что она вліяніемъ своимъ на Королеву, не только вооружаетъ ее противу нынѣшняго состоянія дѣль, но имѣетъ сношенія съ тамошними подозрительными Перами. Прибытіе Англійскихъ кораблей въ Лиссабонъ, было поводомъ къ предпріятію нѣкоторыхъ оборонительныхъ мѣръ, въ которыхъ весь народъ принималъ участіе съ невыразимою радостію.

— *Жур. Првій* сообщаетъ слѣдующее: „Многіе журналы увѣдомляютъ, что Испанское Правительство требовало отъ Секретаря новаго Французскаго Посланника, тотчасъ по прибытіи его въ Мадридъ, чтобы онъ немедленно оставилъ Испанію. Эти журналы имѣютъ ложныя свѣденія. Г. *Латуръ-Мобуръ*, въ своемъ путешествіи чрезъ неизвѣстную ему страну, былъ сопровождаемъ однимъ Французомъ, который совершенно зналъ Испанію, и который тотчасъ по прибытіи Посланника въ Мадридъ, возвратился во Францію, потому что ему незачѣмъ было оставаться въ Мадридѣ. Вотъ истинная правда.

— Телеграфическая депеша изъ Байонны объявленная Правительствомъ отъ 27-го ч. с. м. слѣдующаго содержанія: „24-го ч. с. м. Карлисты съ трехъ сторонъ окружили Бильбао и устроили двѣ батареи. 25-го ч. слышна была очень сильная пальба.“

— *Журналъ Првій* пишетъ: „Сегодня получены извѣстія изъ Мадрита отъ 22-го числа с. м. Въ этой столицѣ распространившійся слухъ, о вступленіи Генерала *Гомеса* въ Эстремадуру, и о прибытіи его въ Трухилло, кажется подтверждается. *Родиль*, который сначала выступилъ къ границамъ этой провинціи, былъ совершенно обманутъ маневрами и ретиратами *Гомеса*. Этотъ Карлистскій начальникъ говорить старается теперь, соединиться съ *Донъ Пабло Сансомъ* въ Северо-Западной Испаніи.

— На биржѣ сегодня говорили, что Карлисты были въ сношеніи съ многими жителями Бильбао и что тамъ высшіе классы народа весьма расположены къ *Донъ-Карлосу*. Карлисты осаждаютъ это мѣсто съ 8,000 чел.; неизвѣстно, будетъ ли *Эспартеро* въ состояніи освободить оное.

— Слѣдующее явленіе нѣсколько уже дней весьма затрудняетъ нашу Полицію. Въ предмѣстіи *Ст. Антоэнъ* ночью слышимъ бываетъ сильный шумъ близъ домовъ подъ №. 180 и 182, что, (какъ обыкновенно) нѣкоторые жители, а особенно пожилыя женщины, приписываютъ нечистымъ духамъ. Комиссаръ Полиціи Г. *Фукъ* ходилъ на мѣсто, и все увѣрился въ дѣйствительности этого подземнаго шума, который иногда перемѣшивается гуломъ или ударомъ, что подало поводъ къ мнѣнію, будто тамъ есть тайная фабрика оружія или поддѣлыванія денегъ. Всѣ изслѣдованія, какъ то копаніе и пересыпаніе земли, были бесполезны. Мастеровые, опускавшіеся въ близъ лежащія колодези, также ничего не открыли; только замѣчено, что опускавшіеся въ колодези, чѣмъ ближе находились къ водѣ, тѣмъ менѣ слышенъ былъ шумъ. На этомъ мѣстѣ, гдѣ стоятъ теперь эти дома, было прежде Аббатство.

— Письмо изъ Бона отъ 11-го ч. с. м. сообщаетъ: „9-го ч. с. м. *Амедъ-Бей* съ 4,000 чел. напалъ на нашъ лагерь; но отраженъ конницею *Юссуфа* съ большою потерей. Прислали сюда 20 головъ и 68 видѣли у солдатъ на штыкахъ. Письмо изъ Бугіи сообщаетъ, что въ Рудель оръ Рабагъ обнаружена святая война; потомъ начались собираться поколѣнія и будто при Бугіи показались авангарды; за ними слѣдовали ихъ жены и дѣти. Послѣ того произошла небольшая стычка, въ которой у Арабовъ 17 чел. убито а 28 ранено; у насъ было только 7 раненыхъ, изъ коихъ одинъ только долженъ былъ оставить ряды.

30 го Октября.

Въ письмѣ изъ Тулона отъ 24-го ч. с. м. содержится: „Пароходъ, отплывшій вчера отсюда въ Алжиръ, повезъ извѣстіе о скоромъ прибытіи Герцога *Немурскаго*. Посланы повелѣнія въ Алжиръ и Бонъ чтобы принять Принца съ должными почестями. Герцогъ 29-го ч. намѣренъ прибыть въ Алжиръ, а 31-го ч. въ Бонъ, а войско для экспедиціи, выйдетъ 1-го или 2-го Ноября. Оно будетъ состоять изъ 12,000 чел. *Бей Юсуфъ* будетъ командовать авангардомъ, состоящимъ изъ 1,000 чел. Арабской конницы. Генераль *Трецель* будетъ командовать первою бригадою состоящею изъ 4,000 чел.; Генераль *Рини* вторую изъ 3,500 чел., а Полковникъ 59-го полка, третьею изъ 2,000 чел. Резервный корпусъ будетъ находиться подъ командою одного изъ Подполковниковъ. Въ Бонъ и Бугію привезены значительныя запасы жизненныхъ и военныхъ припасовъ. Всѣ верблюды и скотъ, употребляемый для транспорта, взяты на время отъ поколѣній, подвластныхъ намъ. Константинопольская провинція

отъ *Донны Маріи* арестованія *Хиѣны Фикальо*, первой Дамы Honorowey Jey Kr. Мошци, гдѣ она повсѣхнѣе jest обвиняна въ томъ, изъ впливѣмъ своимъ на Королеву, не только узража яя прецоиво теразнейшего стану рчецы, лецъ ма наветъ звязки з подеырзанеми Парами. Прибыцие окрѣтовъ ангиельскихъ до Лиссону, дафо поводъ до урзядженія нектѣрыхъ шрзодковъ обрѣнныхъ, до котѣрыхъ прыкѣдаю яя всызсы миешкайцы з найвѣкшѣмъ укѣнтѣтованіемъ.“

— *Дзиенникъ Розправъ* zawiera, co następuje: „Rozmaite dzienniki donoszą, że Rząd Hiszpański wezwał Sekretarza nowego Posła Francuzkiego, wkrótce po jego przybyciu, do niezwłocznego opuszczenia Hiszpanii. Dzienniki te źle są zawiadomione. P. *Latour-Maubourg* w podróży swej przez kraj całkiem mu nieznanym, przeprowadzany był przez pewnego Francuza, któremu dobrze iewiadowa była Hiszpania, i który natychmiast po przybyciu Posła do Madrytu, powrócił do Francyi, gdyź obecność jego w Madrycie nie była potrzebna. Oto jest rzeczywista prawda.“

— Rząd ogłosił następującą depezę telegraficzną z Bayonny pod d. 27 t. m.: „Dnia 24 t. m. Karoliści ze trzech stron otoczyli Bilbao i dwie usypali baterie. Dnia 25 słyszano mocne strzelanie.“

— W *Dzienniku Rozpraw* czytamy: „Otrzymało dzisia wiadomość z Madrytu pod d. 22 t. m. Pierwicy już rozbiegła się pogłoska w tej stolicy o weyciściu Jenerala *Gomez* do Estremadury, i zdaje się potwierdzać o przybyciu jego do Truxillo. *Rodil*, który z początku udał się ku granicom tej prowincyi, został zupełnie zwiedziony przez manewra i odwroty *Gomez*. Mówią, że ten Karolistowski dowódzca usituje teraz w północno-zachodniej Hiszpanii złączyć się z *Don Pablo Sanz*.“

— Na giełdzie dzisiejszej mówiono, że Karoliści byli w porozumieniu z wielu mieszkańcami Bilbao, i że niższe klasy bardzo sprzyjały *Don Carlosowi*. Karoliści oblegają to miejsce w 8,000 ludzi; wiadomo, czyli *Espartero* będzie w stanie przybydz im wkrótce na pomoc.

— Zjawisko następujące zajmuje bardzo od dni kilku tutejszą policję. Na przedmieściu St. Antoine daje się w nocy słyszeć mocny szelest nie daleko domów pod №. 180 i 182, co (jak zwykle bywa) niektórzy mieszkańcy, a szczególniej nie młode kobiety, złym duchom przypisują. Kommissarz policyi, Pan *Fouquet*, chodził na miejsce, i wszyscy przekonali się o rzeczywistości tego podziemnego szelestu, który niekiedy bywa przerywany hukiem czyli uderzeniem, co dało powód do mniemania, iż tam jest ukryta fabryka broni, lub fałszowania pieniędzy. Wszelkie poszukiwania, jako to: kopanie i wiercenie ziemi, były bezskuteczne. Spuszczano robotników w studnie naybliżej położone; lecz i tam nic nie znaleziono; uważano tylko, że im bliżej byli wody spuszczałcy się do studni, tѣmъ bardziej szmer niknął. W tѣmъ miejscu, gdzie teraz stoją pomienione domy, było dawniej Opactwo.

— List z Bony pod d. 11 b. m. wyraża: „Dnia 9-go b. m. *Ahmed-Bey* uderzył na oboz nasz we 4,000 ludzi; lecz został odparty z wielką stratą przez *Jussufa*. Przysłano tu 20 głów, a u żołnierzy widziano 68 zatkniętych na bagnietach. Z listu pisanego z Bугіи dowiadujemy się, iż w Rudel or Rabah ogłoszoną została wojna święta; po czѣmъ zaczęły się zgromadzać pokolenia, i pokazała się jakoby straż przednia przed Bугіą; za niemi szły ich żony i dzieci. Przyszło potem do małej utarczki, w której Arabowie mieli 17 ludzi zabitych, a 28 ranionych; my zaś 7 lekko ranionych, tak, iż z nich jeden tylko musiał opuścić szeregi.

Dnia 30-go.

List z Talonu pod d. 24 b. m. wyraża: „Statek parowy, który wczora wyplynał ztąd do Algieru, wiezie wiadomość o bliżkiemъ przybyciu *Хиѣца Немурса*. Wydano rozkaz do Algieru i Bony, aby tego *Хиѣца* przyjęto z honorami, należnemi stopniowi jego. *Хиѣце* zamysła dnia 29 przybydz do Algieru, i dnia 31 do Bony, a wojsko wyprawy wyruszy dnia 1 lub 2 Listopada. Wynosić będzie 12,000 ludzi. *Jussuf-Bey* ma dowodzić przednią strażą, złożoną z 1,000 jazdy arabskiej. Jenerał *Trezel* dowodzić będzie pierwszą brygadą, liczącą 4,000 ludzi, Jenerał *Rigny*, drugą, wynoszącą 3,500 ludzi, a Półkownik 59 półku, trzecią, składającą się z 2,000 ludzi. Korpus odwodowy zostawać będzie pod dowództwem jednego z Półpółkowników. Sprowadzono do Bony i Bугіи znaczne zapasy żywności i potrzeb wojennych. Wszystkie wielbłądy i zwierzęta używane do transportu, wzięto w rek wizycją od pokoleń, zostających pod władzą naszą. Prowincya Konstantyny jest ludniejszą od tych, przez które do-

наслена болѣе тѣхъ, чрезъ которыя досель проходило наше войско, и потому не будетъ недостатка ни въ водѣ ни въ жизненныхъ припасахъ. Такимъ образомъ выступить экспедиція въ Константинополь; но если не хотять занять столицы этой провинціи, въ такомъ случаѣ лучше было бы не предпринимать экспедиціи.“

— Король третьяго дня по полудни давалъ аудиенцію Генералу *Кордовѣ*.

— Принцесса *Аделаида*, сестра нашего Короля съ нѣкотораго времени такъ больна, что ея здоровье возбуждаетъ опасеніе.

— Графъ *Марміе* выѣхалъ вчера въ Мадридъ съ депешами къ нашему Посланнику. Предъ отъѣздомъ имѣлъ онъ честь простаться съ Королемъ и его Фамиліею.

— Г. *Пейронне* прибывшій въ Монферранъ рассказываетъ, что находясь 5 лѣтъ 5 мѣсяцевъ и нѣсколькихъ дней въ крѣпости Гамъ, ни разу не выходилъ изъ своей комнаты.

— *Messenger* пишетъ о Швейцарскихъ дѣлахъ. „26 ч. с. м. происходило засѣданіе Сейма для выслушанія отчета комиссіи. Мы не получили еще изъ Берна извѣстій ни содержанія отчета, ни извѣстій о рѣшеніяхъ, которыя были поводомъ къ этому отчету. Вообще однако говорить, что послѣ сильной распри Г. *Чарнера* съ Гг. *Келлеромъ* и *Монардомъ*, большинство приняло отчетъ, который не объявляя прямо войны, безъ сомнѣнія оскорбляетъ честь и независимость Швейцарскаго Союза. (D. P.)

Страсбургъ, 30-го Октября.

Сегодня по утру въ Страсбургѣ произошелъ военный мятежъ, о которомъ издаваемый здѣсь *Нижнерейнскій Курьеръ* сообщаетъ слѣдующее:

„Въ 10 часовъ предъ полуднемъ. — Сегодня по утру около семи или восьми часовъ, всѣ здѣшніе жители приведены были въ ужасъ возмущеніемъ войска, которое мгновенно вспыхнуло и теперь, когда мы пишемъ эти строки, уже прекращено.“

По распространившимся слухамъ, и собраннымъ нами извѣстіямъ, это случилось слѣдующимъ образомъ:

Въ пять часовъ утра, въ казармѣ 4-го артиллерійскаго полка, сдѣлалась тревога. Полковникъ *Водре* собравъ свой полкъ выступилъ съ нимъ въ сопровожденіи Принца *Людвика Наполеона*, сына Королевы Гортензіи; Полковникъ произнесъ рѣчь къ своему полку и именемъ Принца *Людвика* приказалъ взяться за оружіе, воскликнувъ: „*Да здравствуетъ Наполеонъ! да здравствуетъ Императоръ!*“ Часть этого полка, одни на лошадяхъ, другіе пѣшкомъ, обратилась къ казармѣ 3-го артиллерійскаго полка; но послѣдній не принялъ участія въ возмущеніи.

Оттуда войска сіи, предводительствуемая Принцемъ *Людвикомъ Бонапарте*, пошли къ Префектурѣ и главной квартирѣ военной дивизіи; Префектъ былъ схваченъ и, какъ утверждали, приведенъ въ Аустерлицкую квартиру. Генералу *Воароль*, котораго арестовали въ собственномъ его домѣ, удалось уйти оттуда, и онъ скрылся въ Ратушу.

Конный отрядъ 3-го артиллерійскаго полка немедленно туда прибылъ и Генераль сѣлъ на коня, чтобы предводительствовать этимъ отрядомъ.

Въ продолженіе сего времени Принцъ *Людвикъ* съ артиллеріею пошелъ къ казармѣ *Финкматъ*, гдѣ квартировалъ 46-й линейный полкъ.

Прибывъ на дворъ казармы, хотѣлъ онъ къ тому полку произнести рѣчь, но на возгласъ: „*да здравствуетъ Наполеонъ!*“ солдаты линейнаго полка отвѣчали: „*да здравствуетъ Король!*“ они взяли за штыки, и послѣ не продолжительной битвы, во время коей говорить стрѣляли изъ ружьевъ, Принцъ *Людвикъ*, Полковникъ *Водре* и Комендантъ *Паркенъ*, который былъ въ генеральскомъ мундирѣ, задержаны.

Артиллеристовъ отразили, и офицеры отвели ихъ обратно въ квартиры; Префектъ вскорѣ освобожденъ и почти въ продолженіе часа смятеніе прекращено.

Весь гарнизонъ по повелѣнію Генерала *Воароль* сталъ подъ ружье, а около девяти часовъ всѣ стоящіе гарнизонномъ полки, кромѣ части 46, который караулилъ въ казармахъ арестованныхъ, собрались на парадной площади, гдѣ Генераль сдѣлалъ смотръ и произнесъ къ нимъ рѣчь.

При всѣхъ этихъ движеніяхъ войскъ, жители нашего города спрашивали съ ужасомъ, что значать эти крики и волненія. Безъ всякаго соучастія, они смотрѣли на эти военныя движенія; и узнали объ этомъ дѣлѣ, когда уже все было кончено.

Задержанные въ части города *Финкматъ*, переведены въ новую тюрьму и говорили, что Королевскій Прокуроръ и слѣдственный судья, начали дѣлать допросы.

Вотъ все, что случилось сегодня по утру; мы сооб-

тадъ войска наше przechodziły, i nie będzie brakowało ani wody, ani żywności. Nastąpi więc wyprawa do Konstantyny, lecz jeśliby nie chciano zająć stolicy tej prowincyi, w tym razie byłoby lepiej nie przedsiębrać wyprawy.“

— Król Jmć dał onegdaj po południu posłuchanie Jenerałowi *Cordowie*.

— Xiężna *Adelaida*, siostra Monarchy naszego, choruje od niejakiego czasu tak, iż stan jey zdrowia wzbudza obawę.

— Hrabia *Marmier* wyjechał wczora z depeszami do Ambassadorsa naszego w Madrycie. Pierwiev zaś miał zaszczyt pożegnać Króla i rodzinę jego.

— Pan *Peyronnet*, który przybył do Montferrant, opowiada, iż zostając przez 5 lat, 5 miesięcy i kilka dni w twierdzy Ham, nie wychodził z pokoju swego.

— *Messenger* pisze o sprawie Szwajcarskiej: „Dnia 26 b. m. odprawi się posiedzenie Seymu, celem wystuchania sprawozdania Kommissyi. Nie otrzymaliśmy jeszcze z Berny wiadomości, ani o treści sprawozdania, ani o rozprawach, które sprawozdanie to spowodowało. Powszechnie atoli mówiono, iż po mocném przemówieniu się Pana *Tscharnera* z Panami *Keller* i *Monnard*, większość przyjęła sprawozdanie, które nie wyzywając bezpośrednio do wojny, utrzymuje bez nadwężenia honoru i udziałności narodu Szwajcarskiego. *Strazburg d. 30 Października.*

Dziś rano zdarzyło się tu zaburzenie wojskowe, o którym wychodzący tu *Kuryer Niższego Renu* donosi w sposobie następującym:

„O godzinie 10-tej przed południem. — Dziś rano około godziny 7 mey lub 8-mej, całą ludność naszego miasta zatrzwożył pewny rodzaj alarmu, który w chwili, gdy to piszemy, już jest przytłumiony.“

„Podług pogłosek, które się rozeszły, i wiadomości, jakie mogliśmy zebrać, zdarzenie było następujące:

O godzinie 5 zrana powstała wrzawa w koszarach 4-go półku artylleryi. Półkownik *Vaudray* zgromadził swój półk i stanął na czele jego w towarzystwie Xięcia *Ludwika Napoleona*, syna byłej Królowey *Hortensyi*; Półkownik miał przemowę do swego półku i zachęcił go do bronii w imieniu Xięcia *Ludwika* przy okrzykach: „*Niech żyje Napoleon! niech żyje Cesarz!*“ Część półku, z których jedni na koniach, drudzy pieszo, udała się ku koszarom 3 półku artylleryi; lecz się ten niezdeterminował mieć udziału w poruszeniach.

Ztamąd woyska te, mając na czele Xięcia *Ludwika Bonapartego*, udały się ku Prefekturze i głównej kwaterze dywizyi wojskowej; Prefekt został ujęty, i jak zapewniano, odprowadzony przez żołnierzy artylleryi do Austerlickiej kwatery. Jenerałowi *Voirol*, którego aresztowano w jego domu, udało się uycь ztamąd i schronić się do ratusza.

Konny oddział 3 półku artylleryi w teyże prawie chwili tam przybył, i Jenerał siadł na koń, ażeby stanąć na jego czele.

Tymczasem Xięże *Ludwik* z artylleryą postępującą za nim, udał się ku koszarom *Finkmatt*, gdzie kwatruje 46 półk liniowy.

Przybywszy na dziedziniec koszar, chciał mieć przemowę do półku; lecz na okrzyki: „*Niech żyje Napoleon!*“ odpowiedzieli żołnierze półku liniowego okrzykiem: „*Niech żyje Król!*“ Nadstawili bagnetu, i po krótkiej walce, podczas której (jak mówią) strzelano z karabinów, Xięże *Ludwik*, Półkownik *Vaudray* i Komendant *Parquin*, który miał mundur Jeneralski, zostali aresztowani.

Odparto artylleryzystów, a Oficerowie zaprowadzili ich na powrót do kwatery; wkrótce uwolniono Prefekta, i w nieupełnej godzinie całe zbiegowisko zostało rozproszone.

Cała załoga wzięła broń z rozkazu Jenerala *Voirol*, i około godziny 9-tej wszystkie półki załogi, oprócz części 46-go półku, użytej do strzeżenia aresztowanych w koszarach, stanęły na placu parady, gdzie Jenerał odprawił przegląd, i miał do nich przemowę.

Przy tych wszystkich marszach woyska, strwożeni mieszkańcy pytali, co znaczą te okrzyki i poruszenia. Nie mając żadnego udziału, patrzali na te ewolucye wojskowe, i kiedy rzecz zaczęła bycъ wiadomą, już wtedy wszystko się ukończyło.

Tych, których poymano w części miasta *Finkmatt*, zaprowadzono do nowego więzienia. Jeneralny Prokurator i Sędzia wyznaczony do instrukcyi sprawy, rozpoczęli badania.

Taki jest opis tego, co się dziś rano zdarzyło, i

щили обстоятельнѣйшія извѣстія, какія только можно было получить при замѣшательствахъ и разногласныхъ слухахъ, какія носятя въ подобныхъ случаяхъ.“ (A.P.S.Z.)

Г Е Р М А Н І Я.

Франкфуртъ, 3-го Ноабря.

О происшествіяхъ въ Страсбургѣ мы получили слѣдующія подробности:

30 ч. прош. м. въ 6½ ч. утра, какъ только Префектъ полиціи всталъ съ постели, прибылъ къ нему молодой человекъ въ мундирѣ главнаго штаба, и объявилъ ему, именемъ *Наполеона II* арестъ. Онъ тотчасъ отправилъ его въ дальніи артиллерійскія казармы, но спустя полчаса, 4 артиллерійскіе офицера освободили Префекта, который скоро возвратился въ Префектуру.

Генераль *Воарол* не былъ арестованъ, но былъ окруженъ многочисленною стражею. Несмотря на то, Генераль однакожъ чрезъ задніе двѣри вышелъ изъ своего дворца и также прибылъ въ Префектуру.

Генераль, какъ и *Г. Жераръ*, Королевскій Прокуроръ, оказали величайшее присутствіе духа. Первый арестовавъ Принца *Людвика Наполеона*, тотчасъ сдѣлалъ смотръ всему войску, находящемуся въ Страсбургѣ.

Арестованы слѣдующія лица:

1) Принцъ *Людвикъ Наполеонъ Бонапарте*, 28 лѣтъ, Парижскій уроженецъ, жительствующій въ Страсбургѣ. (Извѣстно, что этотъ Принцъ и вся его фамилія изгнаны изъ Франціи.)

2) *Діонисій Паркенъ*, имѣющій 49 лѣтъ, офицеръ почетнаго легіона, начальникъ эскадрона Парижской національной гвардіи; *Г. Паркенъ* часто прѣзжалъ въ Альзасъ, посѣщая Констанцію, гдѣ жена его владѣетъ большимъ имѣніемъ. (Извѣстно, что бывшая Королева *Гортензія*, мать Принца *Людвика Наполеона Бонапарте* жительствуетъ въ Констанціи.)

3) *Рафаль Графъ Грекуръ*, имѣющій 23 года, жительствующій въ Страсбургѣ; Адъютантъ Принца *Людвика*.

4) *Генрихъ Керель* 25 лѣтъ, жительствующій въ Нанси; Адъютантъ Принца.

5) *Клавдій Водре* 51 года, Полковникъ 4 артиллерійскаго полка стоящаго гарнизономъ въ Страсбургѣ.

6) *Францискъ Лети* 24 лѣтъ отъ роду, Поручикъ понтоверскаго баталіона, жительствующій въ Страсбургѣ.

7) *Антоній Боассонъ* Квартирмейстеръ 8 батареи 4 артиллерійскаго полка. Всѣ они отвезены въ 7 часовъ утра (т. е. черезъ полъ часа по возмущеніи) изъ казармъ *Финкматтъ* въ гражданскую тюрьму въ 5 экипажахъ, подъ прикрытіемъ артиллеріи и 46 линейнаго полка. Войско, стоящее во время проѣзда подъ ружьемъ привѣтствовало ихъ восклицаніями: „Да здравствуетъ Король!“

Кромѣ сего арестованы: Англичанка *Леди Гордонъ* и *Г. Зильберманъ* владѣтель типографіи. (D. P.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 28-го Октября.

Observer сообщаетъ: „Мы узнали, что Министры соберутся въ Лондонѣ въ первой половинѣ Ноабря, для разсмотрѣнія билей, которые будутъ предложены Парламенту въ будущемъ засѣданіи. Полагать должно, что между ними будетъ находиться биль, на счетъ освобожденія диссидентовъ отъ церковной подати.“

— Министерскіе журналы и жур. *Торіевъ* утверждаютъ, что во время новыхъ всеобщихъ выборовъ, партіи ихъ будутъ имѣть большинство.

— Здѣшніе журналы содержатъ многія подробности о послѣднихъ кровопролитныхъ происшествіяхъ при собраніи десятины въ Ирландіи.

— Купцы, производящіе торговлю съ Индіею, твердо увѣрены, что чай вскорѣ будутъ воздѣлывать въ значительномъ количествѣ въ Англійской Остъ-Индіи. Въ *Ассамѣ* и его окрестностяхъ, растетъ много чая, и кажется, что не очень много нужно хитрости и оборотливости, чтобы Англію поставить въ независимость отъ Китая, на счетъ сего важнаго предмета торговли.

29-го Октября.

Вчера Ихъ Величества со всѣмъ своимъ дворомъ оставили Виндзорскій замокъ и перѣехали на зиму въ Брейтонъ.

— Журналы увѣдомляютъ, что *Е. К. Высочество Герцогъ Кембриджскій* получилъ Императорско-Россійскій Орденъ *Св. Андрея*.

— Говорятъ, что *Князь Шенбергъ*, будетъ Австрійскимъ Посланникомъ при здѣшнемъ дворѣ вмѣсто *Князя Эстергази*.

те сѣ wiadomości, jakie mogliśmy powziąć przy zawiąkaniu i sprzecznych pogłoskach, jakiesię w takimъ zdarzeniu rozchodzą.“ (A.P.S.Z.)

Н І Е М С Г.

Frankfort, 3-го Listopada.

О wypadkachъ въ Стразбургѣ otrzymaliśmy następujące jeszcze szczegóły:

Kiedy dnia 30 z. m. o godz. pół do siódmej zrana Prefekt miasta właśnie wstawał; przybył do niego młodzieniec, ubrany w mundur głównego sztabu, i oznajmił mu, że go aresztuje w imieniu *Napoleona II*. Natychmiast odprowadził go do odległychъ koszarъ artylleryi; ale w półgodziny potѣm, 4-ch oficerówъ artylleryi uwolniło Prefekta, który wróciłъ zarazъ do Prefektury.

Jenerałъ *Voiron* nie byłъ aresztowany; ale miano na niego baczne oko. Jenerałъ wyszedłъ pomimo tego zъ pałacu swego tylnemi drzwiami, i przybyłъ również do Prefektury.

Takъ Jenerałъ ten, jako i *P. Gérard*, Prokuratorъ Królewski, okazali największą przytomnośćъ umysłu. Pierwszy bezpośrednio po przyaresztowaniu *Xięcia Ludwika Naполеона*, odbyłъ przeglądъ całego woyska, w Стразбургѣ będącego.

Osoby uwięzione są następujące:

1) *Xiąże Ludwikъ Naполеонъ Bonaparte*, lat 28 mający, rodemъ zъ Paryża, mieszkający wъ Стразбургѣ. (Wiadomo, iż Xiąże ten, równie jakъ cała rodzina jego, wywołany byłъ zъ kraju.)

2) *Dyonizy Parquin*, mający lat 49, oficerъ legii honorowej, Szefъ szwadronu paryzkiejъ gwardyi narodowej; Panъ *Parquin* przyjeżdżałъ często do Alzacyi, udającъ się do Konstańczy, gdzie жена jego posiada znaczne dobra. (Wiadomo, że była Królowa *Hortensia*, matka *Xięcia Ludwika Naполеона Bonapartego*, mieszka wъ Konstancyi.)

3) *Rafałъ Hrabia Grécourt*, liczący lat 23, zamieszkały wъ Стразбургѣ, Adjutantъ *Xięcia Ludwika*.

4) *Henrykъ Querelles*, liczący lat 25, zamieszkały wъ Nanczy, Adjutantъ *Xięcia*.

5) *Klaudyszъ Vaudrey*, mający lat 51, Półkownikъ 4-go pólku artylleryi, stojącego załogą wъ Стразбургѣ.

6) *Franciszekъ Laity*, liczący lat 24, Porucznikъ баталіону pontonierówъ, zamieszkały wъ Стразбургѣ.

7) *Antoniъ Boisson*, Kwatermistrzъ 8-mejъ bateryi 4-go pólku artylleryi. Tychъ 7 osóbъ odwieziono o godzinie 7-mejъ zrana, (to jestъ wъ półgodziny po zaczętemъ zaburzeniu) zъ koszarъ na *Finkmatt* do więzienia cywilnego, wъ 5-ciu powozachъ pod eskortąъ artylleryi i 46-go pólku liniowego. Woysko stojące na przejeździe powitało ichъ okrzykiemъ: „*Niechъ żyje Król!*“

Próczъ tego aresztowano: Angielkę *Lady Gordon* i *P. Silbermann*, właściciela drukarni. (D. P.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 28 Października

Observer pisze: „Dowiadujemy się, iż Ministrowie zgromadzą się wъ Londynie wъ pierwszej połowie Listopada, celemъ wzięcia podъ doyrzałą uwagę bilówъ, które mają byдъ podane Parlamentowi na następnémъ posiedzeniu. Mniemamy, iż między innemi znajdować się będzie bilъ względemъ uwolnienia dyssydentówъ od podatku kościelnego.“

— Gazety ministeryalne i torryсовские twierdzą, iż podczasъ nowychъ powszechnychъ wyborówъ, stronnictwa ichъ będą miały większość.

— Gazety tuteysze obejmują liczne szczegóły o ostatnichъ krwawychъ wypadkachъ przy wybieraniu dziesięciny wъ Irlandyi.

— Kupcy, prowadzący handel zъ Indyami, mają corazъ większą nadzieję, iż wkrótce herbata będzie wъ Angielskichъ Indyachъ Wschodnichъ uprawiana wъ znaczney ilości. Wъ *Assam* i okolicy znajduje się mnóstwo herbaty, i zdaje się, iż nie wiele trzeba zręczności i przemysłu, aby Anglią uczynić niezawisłą od Chinъ podъ względemъ tego ważnego artykułu handlowego.

Dnia 29.

Dnia wczorayszego opuścili Najjaśnieysi Państwo zъ całymъ дворомъ zamekъ Windsor, przenoszącъ się do Brighton na zimowe mieszkanie.

— Gazety donoszą, że *J. Kr. Wys. Xiąże Cambridge*, otrzymałъ Cesarско-Rossyyski orderъ *S. Andrzeja*.

— Mówią, że *Xiąże Schönberg*, będzie Posłemъ Austriackimъ przy tuteyszymъ dworze, na miejscu *Xięcia Esterhazego*.

— Въ Субботу 22-го ч. видѣли здѣсь второе Сѣверное Сіяніе, съ 5 часовъ утра до 6.

— Король простилъ 8 преступниковъ присужденныхъ къ смерти, между которыми находились 4 вора отъ 15 до 17 лѣтъ.

— Полагаютъ, что Князь *Полинъякъ* если будетъ освобожденъ изъ крѣпости Гама, то будетъ жить съ своею фамиліею въ окрестностяхъ Лондона. (D. P.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 22-го Октября.

Слышно, что Кортесы будутъ заниматься напередъ слѣдующими предметами: 1) Упраздненіемъ Регентскаго Совѣта; 2) отрѣшеніемъ отъ престола *Донъ Карлоса* съ фамиліею; 3) утвержденіемъ Королевы *Христіны* главною Правительницею именемъ дочери *Исабеллы*.

— Здѣсь говорятъ о возмущеніяхъ происшедшихъ въ Малагѣ. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 12-го Октября.

Къ Императорско-Россійскому Посольству прибылъ курьеръ съ донесеніемъ, что Его Величество Императоръ Россійскій во время путешествія былъ опрокинутъ съ экипажемъ и подвергся болѣзни. Султанъ узнавъ о семъ отправилъ тотчасъ *Рейсъ-Эффендія* къ Г-ну *Бутеневу* изъявляя свое сожалѣніе. Кроме сего Депутатъ *Шорты* будто отправится въ Петербургъ, для изъясненія Его Императорскому Величеству соболѣзнованія Султана. (D. P.)

— Полученныя письма изъ Салоники жалуются на опасность плаванія въ тамошнихъ окрестностяхъ по причинѣ морскихъ разбойниковъ, которыхъ во множествѣ появилось и которые съ ужасною дерзостію исполняютъ свое ремесло. Они ограбили уже нѣсколько Греческихъ кораблей, а употребленные Пашею до сихъ поръ средства противу сего, не имѣли успѣха.

— Кажется несомнительнымъ, что Лордъ *Понсонби* не выѣдетъ уже въ отпускъ изъ Константинополя. Причиною сего, несогласія между Портою и Персіею.

— По дѣламъ Греческой церкви, Порто издала недавно важныя распоряженія, коими отъ части ограничена власть Патріарха, Синода, а нѣкоторымъ даже образомъ и Министровъ.

— Французскій Посланникъ Вице-Адмиралъ *Руссенъ* выѣхалъ уже въ отпускъ во Францію съ женою и дѣтьми на корабль *Ерминія*. На время его отсутствія, заступитъ его мѣсто первый Секретарь Посольства Маркизъ *д'Эйранжъ*.

— Увѣдомляютъ изъ Смирны отъ 7-го ч. с. м., что Англійскій флотъ отплылъ изъ Вурли 1-го Ноября. Морская изва совершенно почти прекратилась въ окрестностяхъ Смирны. Напротивъ въ столицѣ она распространяется такъ, что въ Туркахъ замѣтно опасаеіе. Большая часть лавокъ въ Истамбулѣ заперта, а хозяева ихъ и богатѣйшіе жители, переносятся въ деревню, даже и по причинѣ чувствительнаго недостатка воды. (G. C.)

ЕГИПЕТЪ.

Каиръ, 28-го Сентября.

Слухъ о кончинѣ *Мегмеда-Али*, распространившійся въ Алеппо и Истамбулѣ, неоснователенъ. Однако Вице-Король съ нѣкотораго времени сдѣлался весьма слабъ по причинѣ старости. Чтобы имѣть помощника въ занятіяхъ, онъ наименовалъ *Аббасъ-Пашу* своего внука, первымъ Губернаторомъ Каира.

— Появленіе Французскаго флота Адмирала *Гюгона* при портѣ Александріи въ Августѣ с. г. не имѣло другой цѣли, какъ показать Египетскимъ властямъ, что Французское Правительство желаетъ, чтобы его подданные пользовались торговою свободою въ Египтѣ, по силѣ Султанскаго фирмана.

— На берегу Чермнаго моря въ Ямбо, случилось такоежъ происшествіе какъ и Г-ну *Чоргилю* въ Истамбулѣ. Ганноверскій Равинъ по имени *Бетъ-Геллакъ*, находящійся подъ Англійскимъ покровительствомъ, пользующійся по своимъ наукамъ большимъ уваженіемъ въ Остѣ-Индіи, посаженъ въ тюрьму Египетскими властями, въ то время, когда онъ предполагалъ отправиться въ Джидду, чтобы тамъ получить обратно свой долгъ. Когда онъ ссылался на Англійское покровительство, Губернаторъ ударилъ его; заключенъ также Г. *Вреде* который былъ на сторонѣ несчастнаго Равина. Равинъ нашель случай отправить письмо къ Полковнику *Кембелю* и Англійскому Консулу въ Каиръ, которые тотчасъ исходатайствовали распоряженіе, уволить заключенныхъ, если они еще живы. (D. P.)

— Въ субботу, дня 22 видѣано ту другу Зорзѣ Пѣноснаю од godziny 5 rano, blisko do 6-tey.

— Król Jmć ufaskawił 8-miu zbrodniarzy na śmierć skazanych, między którymi było 4-ch złodziejów, mających od lat 15 do 17-tu.

— Mniemają, iż Xiążę *Polignac*, jeśliby został uwolnionym z twierdzy Ham, mieszkać będzie z rodziną swoją w okolicach Londynu. (D. P.)

НИЗРАНІА.

Мадридъ, дня 22-го Паўдзiernика.

Слышачъ, że Kortezy zajmą się najpierwicy przedmiotami następującymi: 1) Zniesieniem Rady regencyyjnej; 2) Wyłączeniem od tronu *Don Carlosa* z potomstwem; 3) Ustanowieniem Królowej *Krystyny* główną Regentką w imieniu córki *Isabelli*.

— Mówią tu o zaburzeniach w Maladze wybuchłych. (G. C.)

ТУРСУА.

Константинополь, д. 12 Паўдзiernика.

Do Poselstwa CESARSKO-Rossyjskiego przybył gońiec z wiadomością, iż NATJAŚNIĘTY CESARZ Rossyjski w podróży swojej został z powozem wywrócony i uszkodzony. Sułtan dowiedziawszy się o tém, posłał zaraz *Reis-Effendego* do Pana *Buteniew*, z wynurzeniem żalu swego. Prócz tego, Posel Porty ma się udać do Petersburga, dla wynurzenia NATJAŚNIĘSZEMU CESARZOWI ubolewania Sułtana. (D. P.)

— Listy otrzymane z Saloniki, użalają się na niebezpieczeństwo żeglugi w tamtych okolicach, a to z powodu rozbojników morskich, których się namnożyło dosyć i z niesłychaną zuchwałością prowadzą rzemiosło swoje. Zrabowali oni już kilka okrętów greckich, a użyte dotąd przeciw nim środki ze strony *Baszy*, okazały się bezskutecznymi.

— Zdaje się nie podlegać wątpliwości, że Lord *Ponsonby* nie wyjedzie już za urlopem ze Stambułu. Przyczyną tej zmiany, są nieporozumienia zachodzące między Portą a Persją.

— W sprawie kościoła Greckiego, wydała Porta niedawno ważne rozporządzenia, przez które zostaje w części ograniczona władza Patryarchy, synodu, a w pewnym względzie nawet i Ministrów.

— Posel Francuzki Vice-Admirał *Roussin*, wyjechał już za urlopem do Francji wraz z żoną i dziećmi na pokładzie fregaty *l'Herminie*. Przez czas nieobecności zastąpi go pierwszy Sekretarz poselstwa, Markiz *d'Eyrangues*.

— Donoszą ze Smyrny pod d. 7 b. m., że flota angielska odplynęła z Wurlu, d. 1 Listopada zaraza morowa, ustała już prawie zupełnie w okolicach Smirny. Natomiast w stolicy czyni coraz większe postępy, tak, że już na Turkach nawet daje się postrzegać widoczna obawa. Większa część sklepów Stambulskich jest zamknięta, a właściciele składów i majątniejsi mieszkańcy wynoszą się na wieś, co czynią także z powodu przykrego braku wody. (G. C.)

ЕГИРТ.

Каиръ, 28 го Września.

Pogłoska ogonie *Mehmeda-Ali*, która się rozeszła w Aleppie i Stambule, jest bezzasadną. Atoli Vice-Król od niejakiego czasu jest bardzo osłabiony z powodu podeszłego wieku. Dla zrobienia sobie ulgi w czynnościach, mianował wnuka swego, *Abbasa Baszę*, pierwszym Gubernatorem Kairu.

— Pokazanie się Admirała *Hugon* z flotą francuzką przed portem Alexandryi w Sierpniu r. b. nie mało innego celu, jak okazać władzom egiptским, iż Rząd francuzki chce, aby poddani jego używali wolności handlowej w Egipcie, podług firmanu Sułtana.

— Na brzegu morza Czerwonego w Yambo zdarzył się takiż wypadek, jak Panu *Churchill* w Stambule. Rabin *Hannowerski*, nazwiskiem *Bait Helail*, będący pod opieką angielską, który dla nauk swoich doznawał wielkiego poważania w Indyach Wschodnich, został przez władze egiptskie uwięziony, gdy zamyślał udać się do *Dschidda*, dla odebrania tam pewnego długu. Gubernator uderzył go, gdy się ten odwołał do opieki angielskiej; uwięziono także Pana *Wrede*, który się za nieszczęśliwym Rabinem nymował. Rabin znalazł sposobność przesłania pisma do Półkownika *Campbell* i Konsula Angielskiego w Kairze, którzy natychmiast wydali rozkaz uwolnienia uwięzionych, jeżeli ci jeszcze nie umarli. (D. P.)